

Hvorledes skal vi faa mange Mænd til at ophøre med at prise sig lykkelige fordi Kvinden staar som Blomsten i Blomsterhaven med sin Sphære og Duft og fryder hans Øje, ophøre med at betragte hende som et Legetøj, man tager frem i ledige Timer til sin Morskab? Hvorledes skal vi faa mange Kvinder til at forstaa, at et Liv i Arbejde er den største Velsignelse for et Menneske? Hvorledes skal vi faa mange Kvinder til at kaste Paafuglehalen med sin Glimmer og iføre sig en Dragt, der aandelig talt passer for en alvorlig Kvinde? Aa, gid det kunde blive skrevet *udenpaa* hver Kvinde »Ej blot til Lyst«, og først og fremmest *inden* hvert Kvindehjärte »Ej blot til Lyst, men til Arbejde og Fuldkommenhed«, saa var vi naaet et godt Stykke frem! Der gaar et Suk efter Forløsning og Frigørelse gennem den hele Kvindebevægelse, et Suk saa dybt, smertefuldt, at det nok skal høres og smelte de haarde Hjærter, der saalænge har forholdt os vor Frihed og Menneskeret. — Dette Suk er hørt rundt om Lande i Norden, og derfor kom der hid baade Kvinder og Mænd fra hele Norden, fordi de har forstaaet dette Suk.

Jeg vil da nu byde dem alle »velkommen«, baade dem, der kom for at »høre«, og dem, der kom for at arbejde paa, at Sukket maatte forstumme, ja, jeg vil byde dem velkommen til Arbejdet i disse Samfærdsdage, og hertil vil jeg knytte Ønsket om, at dette Arbejde maa bære rige Frugter, saa vi snart kan holde »Befrielsesfest«.

Man forblev endnu en Timestid sammen, vexlede personlige Hilsner og skiltes ad i Følelsen af, at hér ved dette forberedende Møde var gjort en god Begyndelse til et frugtbart Samarbejde.

Lørdag Formiddag Kl. 9 begyndte det egentlige Møde i Kasinos lille Sal.

Allerede udenfor gjorde Kasino et festligt Indtryk, da der foruden Dannebrog vejede tre store Flag, norsk, svensk og finsk. I Pergolaen fandtes en Udstilling af Skrifter, kronologisk ordnet efter Kvinde-sagens historiske Udvikling. Tillige var der et righoldigt Udsalg af Smaaskrifter, angaaende de paa Mødet foreliggende Spørgsmaal.

Ved Indgangen stod unge Piger og tilbød Kvindeligt Fremskridtsforenings ny Blad »*Hvad vi vil*«.

Dette Ønske og Haab, som nu var gaaet i Opfyldelse, at Foreningen havde faaet sit eget Organ, havde faaet baade Mund og Mæle til at høres i videre Kredse og vinde Forstaaelse og Fremshridt for de sociale Spørgsmaal, der hænge sammen med Kvinde-sagen, ogsaa det bidrog til at forhøje Forventningen til Nordisk Kvindesagsmøde.

Naar dertil kom, at der stod opdækkede Frokostborde til at forfriske, medens man holdt Hvil, kan man nok sige, at det gjorde et hyggeligt Indtryk.

I Salen vejede over Talerstolen en anselig snehvid Fredsfane, tilhørende Stokkemarkkredsen, og som tog sig godt ud mellem de røde fra kvindelig Fagforening (Herreskræddernes og Cigararbejdernes), som velvillig havde stillet disse til Disposition.

Denne første Formiddag var kun helliget Beretning om Sagernes Stilling i de nordiske Lande.

Fru *Bajer* aabnede Mødet:

Mine Damer og herrer! Det er med stor Glæde, at jeg i Dag paa Kvindeligt Fremskridtsforenings Vegne

byder Dem alle velkommen til dette det første Kvinde-sagsmøde for hele Norden.

Vi har alle været Vidne til, hvorledes Skandinaviens skilte Grene har søgt hinanden til Samarbejde.

Først var det Studenterne, Videnskabsmændene, som følte Frændeskabet baade i Aand og i Tale, saa kom Skolemøderne og endelig Arbejdermøderne; man indsaa, hvor meget man gensidig kan lære af hinanden.

I vor Tid gaar det i alle Lande mere og mere op baade for Mænd og for Kvinder, at skal der være Alvor i Samarbejdet, da maa Kvinden være med, at hendes Sag er Mandens Sag, at hendes Sejr er Mandens Sejr, at først naar Mand og Kvinde i Forening paa alle Omraader tage Del i Arbejdet, vil dette blive fuldkomnere.

Det skyldes især Frihedsbevægelsen fra 48, da der kom Liv i Mandens Rækker, da var det ligesom Kvinden med et ogsaa begyndte at føle Slavelænken om Benet, at hun begyndte at tænke over, om ikke ogsaa hun hørte til de fribaarne, om ikke ogsaa hendes Aand havde Ret til Udvikling, til at faa Del i, hvad Manden ansaa for sit Særeje. Det var heldigvis ikke Kvinden alene, der vakttes til Bevidsthed om sin stedmoderlige Behandling, ogsaa mange Mænd saa klart den Uret, hun led — og saa er vi da naaede dertil, at vi her idag kan samles fra baade Island, Finland, Sverige, Norge og Danmark for at undersøge Kvindens Stilling i disse forskellige Lande og hvad der kan gøres for hendes Udvikling jævnsides Manden.

Hermed erklærer jeg da det Nordiske Kvinde-sagsmøde for aabnet!

Held og Velsignelse følge vort Arbejde!

Det første Punkt af Dagsordenen var *Kvindens Valgret*.

Fru *Luplau* valgtes til Dirigent og gav Ordet til Hr. *Bajer*.

Han gav en kort Oversigt over de Forhandlinger, der i Vinter var førte i Folketinget om Kvindens kommunale Valgret, og paaviste, hvilke Indvendinger der under Forhandlingen var fremkommen.

Derefter fik Frk. *Bjarnesen* (Isafjord) Ordet. Hun skildrede Kvindens Stilling paa Island. Hos dem havde Kvinden, saa vel den ugifte som den gifte, Stemmeret til kommunale Valg, naar de havde fyldt deres 25de Aar, havde et uplettet Rygte og svarede Afgifter til Kommunen. Tillige havde de Valgret ved Præstevvalg. Kvindens Valgret blev ikke brugt meget i de første Aar, men nu blev den brugt over hele Island.

Stud. phil. *Anna Bugge*, Norge. Oversigten over Valgretssagens — eller som vi siger — Stemmerets-sagens Stilling i Norge kan leveres i faa Ord. Det er først i de sidste Aar, at den har faaet aktuel Interesse, og det Arbejde, som hidtil er gjort i Anledning den, er blot det allerførste forberedende. Det første Skridt til Sagens praktiske Behandling skede gennem et Foredrag, holdt af Frk. *Gina Krog* i »Norsk Kvindesagsforening« i November 1885. Efter dette Foredrag holdtes Diskussion, og da der af denne fremgik, at der var Stemning for allerede hurtigst muligt at bringe Stemmeretssagen frem for Stortingets Afgørelse, blev der skrevet til Hr. Stortingsmand